

Prezentowany numer jest pokłosiem wyjątkowych spotkań naukowych, idei cyklu konferencji organizowanych przez Politechnikę Śląską pod hasłem „Nauki społeczne i humanistyczne – zakres współpracy”. W tym roku, kontynuując interdyscyplinarną współpracę naukową reprezentantów dyscyplin wchodzących w skład nauk społecznych i humanistycznych, skoncentrowano się na szeroko rozumianych zagadnieniach z zakresu stymulowania kooperacji, rozwijania umiejętności współpracy i przyjaźni między ludźmi.

Celem konferencji było stworzenie możliwości prezentacji rezultatów badań, nawiązanie interdyscyplinarnej współpracy naukowej, wymiana myśli badaczy zainteresowanych zachodzącymi we współczesnym świecie zmianami społecznymi. Jej walorem jest niewątpliwie integrowanie polskiego środowiska akademickiego, systemowość wypracowanych rozwiązań oraz interdyscyplinarność zagadnień, co oczywiście znalazło odzwierciedlenie w „jesiennym” numerze ZZL.

Przedstawiany numer jest swoistym zaproszeniem Czytelników do wspólnej refleksji na temat kluczowych kwestii czwartej rewolucji przemysłowej: kooperacji, współpracy i przyjaźni, widzianych oczami ekspertów różnych dziedzin, dyscyplin i specjalizacji.

Zeszyt składa się z jedenastu artykułów, które zostały ułożone zgodnie z kierunkiem analiz – od wymiaru organizacyjnego do jednostkowego.

Pierwszych sześć tekstów dotyczy organizacji i zarządzania. Anna Wziętek-Staśko zaprezentowała istotę kultury organizacyjnej jako narzędzie kreacji przyjaznego środowiska pracy, a Magdalena Bartzak uzupełniła tę „przyjazność”, pisząc o korzyściach dla przedsiębiorstw, wynikających z wdrożenia zarządzania przez wartości. Autorki kolejnego tekstu, Marta Stasiła-Sieradzka i Marta Znajmiecka-Sikora, skoncentrowały się na pracowniczej ocenie klimatu bezpieczeństwa pracy i znaczeniu ZZL na rzecz kreowania bezpiecznego środowiska pracy. Zaprezentowały kooperacyjny zakres działań zarówno w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi, jak też bezpieczeństwa i higieny pracy. Artykuł ten łagodnie wyprowadza nas z rozważań prowadzonych

w ramach nauk o zarządzaniu i wprowadza do analiz psychologii pracy i organizacji, ukazując kluczowe dla myślenia o kooperacji, współpracy i przyjaźni zmienne, opisane przez Marcina Wnuka: wdzięczność i lojalność wobec organizacji, czyli główne elementy wymiany pracownik – organizacja. Natomiast Katarzyna Durniat zajęła się ciemnymi stronami tychże konstruktów. Zbadala rolę specjalistów HR wobec mobbingu w miejscu pracy oraz percepcję stanowiska organizacji wobec opisywanej patologii.

Całość dywagacji tej części kończy artykuł Patrycji Rudnickiej, Małgorzaty Chrupały-Pniak i Anity Pollak o technologiach wprowadzanych do zarządzania zasobami ludzkimi (eHRM) w małych i średnich firmach oraz o ich akceptacji i rzeczywistym korzystaniu z nich.

Drugi blok tematyczny to człowiek w organizacji. Rozpoczyna go artykuł Aldony Frączkiewicz-Wronki, Marty Wronki-Pośpiech i Małgorzaty Dobrowolskiej, w którym poddano analizie osobowościowe wyznaczniki pracy, wpływające na sukces przedsiębiorców społecznych. Uzupełnieniem rozważań o zmiennych psychologicznych są dwa artykuły: Mateusza Paligi i Anity Pollak o inteligencji emocjonalnej, orientacji pozytywnej i autentycznym przywództwie wśród polskich menedżerów oraz współautorstwa Małgorzaty Dobrowolskiej i Magdaleny Ślęzyk-Sobol o relacji zaangażowania i przywiązania organizacyjnego z wypaleniem zawodowym w elastycznych formach zatrudnienia. Blok zamykają dwa artykuły: o poczuciu misji społecznej oraz więzi ze współpracownikami w kontekście zadowolenia z pracy w grupie ratowników górniczych autorek Marty Stasiły-Sieradzkiej i Elżbiety Turskiej oraz tekst Małgorzaty Dobrowolskiej, Marioli Paruzel-Czachury, Michała Naczyńskiego i Grzegorza Poloka o doświadczeniach rodzinnych przyszłych menedżerów i wynikającym z nich ryzyku rozwoju zaburzeń funkcjonowania psychologicznego we wczesnej dorosłości kończą szerokie rozważania na temat relacji.

Reasumując, przedstawione w „jesiennym” numerze periodyku artykuły to rezultat dojrzałych przemyśleń, wyraz nowatorskiego podejścia do aktualnych problemów kooperacji, współpracy i przyjaźni – zarówno ich jasnej, jak i ciemnej strony, a także tzw. oryginalne dzieła stykowe zarządzania i psychologii.

Celem obecnego numeru były starania przybliżenia Czytelnikom istoty relacji człowieka i organizacji jako bytów wielowymiarowych, bogactwa różnych punktów widzenia. Artykuły stanowią przykłady rzetelnego opisu przeprowadzonego empirycznego dochodzenia, odważnie prezentując słabe strony, ale i propozycje zaradcze; są udaną próbą wskazania kierunków zmian.

Zapraszam do zapoznania się z zawartością całego zeszytu.

*dr hab. Małgorzata Dobrowolska, prof. PŚ
redaktor naukowa numeru*